Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria C

C/2025/4418

29.8.2025

Stanovisko Európskeho výboru regiónov

Pravidlá trhu a podporné opatrenia v sektore vinohradníctva a vinárstva

(C/2025/4418)

Hlavný spravodajca:	Roberto CIAMBETTI (IT/EKR), poslanec zastupiteľstva regiónu Benátsko
Referenčné dokumenty:	Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, (EÚ) 2021/2115 a (EÚ) č. 251/2014, pokiaľ ide o určité pravidlá trhu a sektorové podporné opatrenia v sektore vinohradníctva a vinárstva a pre aromatizované vínne výrobky COM(2025) 137 final

I. NÁVRHY ZMIEN

Pozmeňovací návrh 1

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 15a (nové)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	(15a) Členské štáty sú oprávnené vybrať si v rámci svojich strategických plánov intervencie týkajúce sa zeleného zberu v sektore vinohradníctva a vinárstva. Vzhľadom na situáciu, ktorej čelí sektor vinohradníctva a vinárstva, a štrukturálnu krízu v určitých regiónoch a členských štátoch je vhodné poskytnúť členským štátom aj možnosť zahrnúť vyklčovanie a destiláciu ako dobrovoľné krízové opatrenia. Táto možnosť ponúkne spoločný rámec, zabráni narušeniu hospodárskej súťaže a zaručí rovnaké podmienky.

Pozmeňovací návrh 2

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 15 b (nové)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	sektor vinohradníctva a vinárstva sa vo veľkej miere spolieha na pracovnú silu zamestnanú na krátke obdobia. V súlade s ustanoveniami o sociálnej kondicionalite zavedenými v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) na roky 2023 – 2027 je dôležité nabádať členské štáty, aby monitorovali dodržiavanie bezpečnostných noriem a inkluzívnych a primeraných pracovných podmienok, a to aj z ekonomického hľadiska, vo vinohradníctve aj v spracovateľskom sektore;

Pozmeňovací návrh 3

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 22

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
V snahe prispôsobiť sa vývoju na trhu a využívať efektívne trhové príležitosti by sa maximálne trvanie podpory na propagačné a komunikačné akcie vykonávané v tretích krajinách v súvislosti s konsolidáciou odbytísk malo predĺžiť z troch na päť rokov.	V snahe prispôsobiť sa vývoju na trhu a využívať efektívne trhové príležitosti by sa maximálne trvanie podpory na propagačné a komunikačné akcie vykonávané v tretích krajinách v súvislosti s konsolidáciou odbytísk malo predĺžiť z troch na päť rokov ***a zároveň by sa mala ponúknuť možnosť predĺžiť tieto akcie o ďalšie päťročné obdobie so zámerom konsolidovať trhové odbytiská. Pri zvažovaní propagačných a komunikačných akcií zameraných na tretie krajiny je dôležité rozlišovať medzi rôznymi trhmi v rámci tej istej krajiny.***

Pozmeňovací návrh 4

Návrh nariadenia

Odôvodnenie 24

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
S cieľom ďalej podporiť výrobcov v súvislosti so zmierňovaním zmeny klímy a adaptáciou na ňu je vhodné poskytnúť členským štátom možnosť zvýšiť maximálnu finančnú pomoc Únie na investície zamerané na tento cieľ až na 80 % oprávnených investičných nákladov.	S cieľom ďalej podporiť výrobcov v súvislosti so zmierňovaním zmeny klímy a adaptáciou na ňu je vhodné poskytnúť členským štátom možnosť zvýšiť maximálnu finančnú pomoc Únie na investície ***a na reštrukturalizáciu a konverziu vinohradov, ktoré sú*** zamerané na tento cieľ***,*** až na 80 % oprávnených investičných nákladov. ***V rámci podpory treba uprednostňovať aj agroekologické postupy a diverzifikačné stratégie, ktoré budujú dlhodobú odolnosť, ako je napríklad sekvestrácia uhlíka do pôdy, kombinovaná výsadba, opätovné využívanie vody a odrody odolné voči suchu, najmä v regiónoch Stredozemia a najvzdialenejších regiónoch.***

Pozmeňovací návrh 5

Návrh nariadenia

Článok 1 – odsek 1

Článok 62 ods. 3 pododsek 2a (nový)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	V prípadoch vyššej moci a mimoriadnych okolností stanovených v článku 3 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/2116 by sa platnosť povolení uvedených v odseku 1 udelených v súlade s článkom 64 mohla predĺžiť až o dvanásť mesiacov po uplynutí ich pôvodnej platnosti.

Pozmeňovací návrh 6

Návrh nariadenia

Článok 1 – odsek 2

Článok 63 ods. 2 pododsek 3 (nový)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	Členské štáty môžu stanoviť kritériá prideľovania a riadenia povolení na výsadbu s cieľom zabrániť zväčšovaniu vinohradníckych oblastí v regiónoch a segmentoch trhu, kde je väčšia pravdepodobnosť nadmernej ponuky, a ďalej uprednostňovať vína, pre ktoré existujú trhové príležitosti, a to v súlade so svojimi vnútroštátnymi sektorovými stratégiami a krízovými opatreniami povolenými pre tieto oblasti.

Pozmeňovací návrh 7

Návrh nariadenia

Článok 1 – odsek 2

Článok 63 ods. 2 pododsek c

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
c) obmedziť vydávanie povolení na novú výsadbu na regionálnej úrovni pre konkrétne oblasti, v ktorých sa v odôvodnených prípadoch krízy vykonali vnútroštátne opatrenia alebo opatrenia Únie týkajúce sa destilácie vína, zeleného zberu alebo vyklčovania.	c) obmedziť vydávanie povolení na novú výsadbu na regionálnej úrovni pre konkrétne oblasti, v ktorých sa v odôvodnených prípadoch krízy vykonali vnútroštátne opatrenia alebo opatrenia Únie týkajúce sa destilácie vína, zeleného zberu alebo vyklčovania. ***Aby sa možnosť zeleného zberu nevyužívala neoprávnene, musia sa stanoviť jasné, ľahko uplatniteľné a overiteľné kritériá, na základe ktorých sa určí, kedy sa strapce hrozna považujú za zrelé.***
Na účely bodu c) „zelený zber“ znamená úplné zničenie alebo odstránenie ešte nedozretých strapcov hrozna, a tým zníženie výnosu príslušnej plochy na nulu, pričom vylúčené je neuskutočnenie zberu, teda ponechanie hrozna určeného na komerčné účely na rastline viniča na konci riadneho výrobného cyklu. Členské štáty, ktoré obmedzujú vydávanie povolení na novú výsadbu na regionálnej úrovni v súlade s prvým pododsekom písm. b) alebo c), môžu vyžadovať, aby sa tieto povolenia využívali v daných regiónoch.	Na účely bodu c) „zelený zber“ znamená úplné zničenie alebo odstránenie ešte nedozretých strapcov hrozna, a tým zníženie výnosu príslušnej plochy na nulu, pričom vylúčené je neuskutočnenie zberu, teda ponechanie hrozna určeného na komerčné účely na rastline viniča na konci riadneho výrobného cyklu. Členské štáty, ktoré obmedzujú vydávanie povolení na novú výsadbu na regionálnej úrovni v súlade s prvým pododsekom písm. b) alebo c), môžu vyžadovať, aby sa tieto povolenia využívali v daných regiónoch.“;

Pozmeňovací návrh 8

Návrh nariadenia

Článok 1 ods. 3 Článok 66 ods. 3 druhý pododsek

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Členský štát môže udelenie povolení na opätovnú výsadbu uvedených v odseku 1 podmieniť aj jednou alebo viacerými z týchto podmienok:	Členský štát môže udelenie povolení na opätovnú výsadbu uvedených v odseku 1 podmieniť aj jednou alebo viacerými z týchto podmienok:
a) povolenie sa použije v tej istej zemepisnej oblasti, v ktorej sa nachádzal príslušný vyklčovaný vinič, ak je zachovanie vinohradníctva v tejto zemepisnej oblasti odôvodnené sociálno-ekonomickými alebo environmentálnymi dôvodmi;	a) povolenie sa použije v tej istej zemepisnej oblasti, v ktorej sa nachádzal príslušný vyklčovaný vinič, ak je zachovanie vinohradníctva v tejto zemepisnej oblasti odôvodnené sociálno-ekonomickými alebo environmentálnymi dôvodmi;
b) ***používajú sa len odrody a spôsoby výroby, ktoré nezvyšujú priemerný výnos v porovnaní s vyklčovaným viničom, alebo len tradičné odrody a spôsoby výroby daného regiónu, ak sa zodpovedajúca vyklčovaná plocha nachádzala vo výrobnom regióne, ktorý členský štát označil za región ovplyvnený štrukturálnou nerovnováhou na trhu, alebo***	b) povolenie sa nesmie využívať v inom výrobnom regióne, ako je región, v ktorom sa nachádza vyklčovaná plocha, ak členský štát označil tento iný výrobný región za región postihnutý štrukturálnou nerovnováhou na trhu.
c) povolenie sa nesmie využívať v inom výrobnom regióne, ako je región, v ktorom sa nachádza vyklčovaná plocha, ak členský štát označil tento iný výrobný región za región postihnutý štrukturálnou nerovnováhou na trhu.	

Zdôvodnenie

Návrh zahrnúť medzi podmienky udeľovania povolení na opätovnú výsadbu možnosť, aby ju členské štáty obmedzili na určité odrody, sa vzhľadom na túto skutočnosť javí ako príliš negatívny.

Pozmeňovací návrh 9

Návrh nariadenia

Článok 1 – odsek 5

Článok 119 ods. 1

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
1. Označenie a obchodná úprava výrobkov uvedených v prílohe VII časti II bodoch 1 až 11, 13, 15 a 16, ktoré sa uvádzajú na trh v Únii alebo sú určené na vývoz, obsahujú tieto povinné údaje:	1. Označenie a obchodná úprava výrobkov uvedených v prílohe VII časti II bodoch 1 až 11, 13, 15 a 16, ktoré sa uvádzajú na trh v Únii alebo sú určené na vývoz, obsahujú tieto povinné údaje:
a) označenie kategórie vinárskeho výrobku v súlade s časťou II prílohy VII. V prípade kategórií vinárskych výrobkov vymedzených v časti II bode 1 a bodoch 4 až 9 prílohy VII, keď bol výrobok podrobený úplnej alebo	a) označenie kategórie vinárskeho výrobku v súlade s časťou II prílohy VII. V prípade kategórií vinárskych výrobkov vymedzených v časti II bode 1 a bodoch 4 až 9 prílohy VII, keď bol výrobok podrobený úplnej alebo

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
čiastočnej odalkoholizácii v súlade s časťou I oddielom E prílohy VIII, k označeniu kategórie sa pripojí:	čiastočnej odalkoholizácii v súlade s časťou I oddielom E prílohy VIII, k označeniu kategórie sa pripojí:
i) ***výraz*** „nealkoholický“, ak skutočný obsah alkoholu výrobku nepresahuje 0,5 objem. %; doplnený výrazom „0,0 %“,ak skutočný obsah alkoholu výrobku nepresahuje 0,05 objem. %;	i) ***výrazy „odalkoholizovaný“, „bez alkoholu“ alebo*** „nealkoholický“, ak skutočný obsah alkoholu výrobku nepresahuje 0,5 objem. %; ***alternatívne môže byť*** doplnený výrazom „0,0 %“, ak skutočný obsah alkoholu nepresahuje 0,05 objem. %;
ii) výraz „***so zníženým obsahom alkoholu***“, ak skutočný obsah alkoholu výrobku je viac ako 0,5 objem. % a je aspoň 30 % pod minimálnym skutočným obsahom alkoholu pre danú kategóriu pred odalkoholizáciou.	ii) výraz „***čiastočne odalkoholizovaný***“, ak skutočný obsah alkoholu výrobku je viac ako 0,5 objem. % a je aspoň 30 % pod minimálnym skutočným obsahom alkoholu pre danú kategóriu pred odalkoholizáciou.

Zdôvodnenie

Výraz „so zníženým obsahom alkoholu“ je nepresný, pokiaľ sa nepoužíva spolu s výrazom „čiastočne odalkoholizovaný“. Odkaz na percentuálny podiel „30 % pod minimálnym skutočným obsahom...“ je potrebný ako referenčný právny rámec, inak by sa minimálne zníženie o pol stupňa už považovalo za odalkoholizované.

Pozmeňovací návrh 10

Návrh nariadenia

Článok 1 – odsek 7

Článok 167 ods. 1 prvý pododsek

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
1. S cieľom zlepšiť a stabilizovať fungovanie spoločného trhu s vínom vrátane trhu s hroznom, muštom a vínom, z ktorých sa toto víno vyrába, môžu producentské členské štáty stanoviť pravidlá uvádzania na trh na účely regulácie ponuky, a to vrátane stanovenia maximálnych výnosov a stanovenia pravidiel na riadenie zásob. Členské štáty zohľadnia návrhy prijaté ***organizáciami*** výrobcov uznanými podľa ***článkov 152 a 154*** alebo medziodvetvovými organizáciami uznanými podľa článkov 157 a 158, ak sa tieto organizácie považujú za reprezentatívne pre sektor vinohradníctva a vinárstva v súlade s článkom 164 ods. 3 v hospodárskej oblasti alebo hospodárskych oblastiach, v ktorých sa majú pravidlá uplatňovať.	1. S cieľom zlepšiť a stabilizovať fungovanie spoločného trhu s vínom vrátane trhu s hroznom, muštom a vínom, z ktorých sa toto víno vyrába, môžu producentské členské štáty stanoviť pravidlá uvádzania na trh na účely regulácie ponuky, a to vrátane stanovenia maximálnych výnosov a stanovenia pravidiel na riadenie zásob. Členské štáty zohľadnia návrhy prijaté ***skupinami*** výrobcov uznanými podľa ***článku 33 nariadenia (EÚ) 2024/1143*** alebo medziodvetvovými organizáciami uznanými podľa článkov 157 a 158, ak sa tieto organizácie považujú za reprezentatívne pre sektor vinohradníctva a vinárstva v súlade s článkom 164 ods. 3 v hospodárskej oblasti alebo hospodárskych oblastiach, v ktorých sa majú pravidlá uplatňovať.

Pozmeňovací návrh 11

Návrh nariadenia

Článok 1 – odsek 8

Článok 216 ods. 1 pododsek 3

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Platby uvedené v prvom pododseku nesmú presiahnuť v relevantných prípadoch náklady na výrobok a príslušnú operáciu, navýšené o stimul na zapojenie sa do takejto operácie, aby bolo možné krízu riešiť.	Platby uvedené v prvom pododseku nesmú presiahnuť v relevantných prípadoch náklady na výrobok a príslušnú operáciu, navýšené o stimul na zapojenie sa do takejto operácie, aby bolo možné krízu riešiť. ***Prijímatelia finančných prostriedkov pridelených na krízové opatrenia uvedené v tomto odseku nie sú oprávnení získať podporu na tie isté opatrenia týkajúce sa zeleného zberu, destilácie alebo klčovania podľa článku 58 ods. 1 písm. c) nariadenia (EÚ) 2021/2115 vykonané na tých istých hektároch.***

Pozmeňovací návrh 12

Návrh nariadenia

Článok 1 – odsek 9

Príloha VII časť II druhý pododsek (nový)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Vinárske výrobky kategórií uvedených v bodoch 4 ***a 7*** sa môžu získať **aj** druhotným kvasením ***alebo*** pridaním oxidu uhličitého do odalkoholizovaných alebo čiastočne odalkoholizovaných vín uvedených v bode 1.	Vinárske výrobky kategórií uvedených v: **i)** bodoch 4, ***5 a 8*** sa môžu získať druhotným kvasením ***odalkoholizovaných alebo čiastočne odalkoholizovaných vín uvedených v bode 1;*** ***ii)*** ***bodoch 7 a 9 sa môžu získať*** pridaním oxidu uhličitého do odalkoholizovaných alebo čiastočne odalkoholizovaných vín uvedených v bode 1; ***iii)*** ***odporúča ďalšie posúdenie environmentálneho vplyvu procesov dvojitej dealkoholizácie, ktoré si vyžadujú viac energie a zdrojov.***

Pozmeňovací návrh 13

Návrh nariadenia

Článok 3 – odsek 1

Príloha VII časť II druhý pododsek (nový)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Článok 58 ods. 1 sa mení takto:	Článok 58 ods. 1 sa mení takto:
a) Písmeno i) sa nahrádza takto:	a) Písmeno i) sa nahrádza takto:
„i) akcie, ktoré vykonávajú medziodvetvové organizácie uznané členskými štátmi v sektore vinohradníctva a vinárstva v súlade s nariadením (EÚ) č. 1308/2013 alebo skupiny výrobcov	„i) akcie, ktoré vykonávajú medziodvetvové organizácie uznané členskými štátmi v sektore vinohradníctva a vinárstva v súlade s nariadením (EÚ) č. 1308/2013 alebo skupiny výrobcov spravujúce

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
spravujúce chránené označenia pôvodu a chránené zemepisné označenia v súlade s nariadením (EÚ) 2024/1143*, zamerané na zlepšenie reputácie vinohradov Únie prostredníctvom podpory vínnej turistiky vo výrobných regiónoch;	chránené označenia pôvodu a chránené zemepisné označenia v súlade s nariadením (EÚ) 2024/1143***, alebo jednotlivé poľnohospodárske podniky***, zamerané na zlepšenie reputácie vinohradov Únie prostredníctvom podpory vínnej turistiky vo výrobných regiónoch;
b) Za prvý pododsek sa vkladá tento druhý pododsek: „Na účely prvého pododseku písm. a) môžu členské štáty vo svojich strategických plánoch SPP stanoviť osobitné agronomické, vinohradnícke alebo akékoľvek iné podmienky, ktorými sa zabezpečí, že v prípade vinohradu, na ktorý sa vzťahuje tento typ intervencií, nedôjde k zvýšeniu výnosu po konverzii na iné odrody***,*** premiestnení vinohradu***, opätovnej výsadbe vinohradu alebo zlepšení techník obhospodarovania vinohradov***.“;	***b) do odseku 1 sa vkladá nové písmeno: „n) dobrovoľné vyklčovanie vinohradov“;***
c) Druhý pododsek sa stáva tretím pododsekom a nahrádza sa takto: „Prvý pododsek písm. k) sa uplatňuje len na vína s chráneným označením pôvodu alebo chráneným zemepisným označením, alebo na vína s označením muštovej odrody. Propagačné a komunikačné akcie zamerané na konsolidáciu odbytísk sú obmedzené najviac na obdobie piatich rokov, ktoré sa nedá predĺžiť, a týkajú sa len systémov kvality Únie, ktoré sa vzťahujú na označenia pôvodu a zemepisné označenia.“	***c)*** Za prvý pododsek sa vkladá tento druhý pododsek: „Na účely prvého pododseku písm. a) môžu členské štáty vo svojich strategických plánoch SPP stanoviť osobitné agronomické, vinohradnícke alebo akékoľvek iné podmienky, ktorými sa zabezpečí, že v prípade vinohradu, na ktorý sa vzťahuje tento typ intervencií, nedôjde k zvýšeniu výnosu po konverzii na iné odrody ***alebo*** premiestnení vinohradu. ***Príslušné overenie sa môže vykonať už v rámci posúdenia prípustnosti intervencie.“;***
	d) Druhý pododsek sa stáva tretím pododsekom a nahrádza sa takto: „Prvý pododsek písm. k) sa uplatňuje len na vína s chráneným označením pôvodu alebo chráneným zemepisným označením, alebo na vína s označením muštovej odrody. Propagačné a komunikačné akcie zamerané na konsolidáciu odbytísk sú obmedzené najviac na obdobie piatich rokov, ktoré sa nedá predĺžiť, a týkajú sa len systémov kvality Únie, ktoré sa vzťahujú na označenia pôvodu a zemepisné označenia.“

Pozmeňovací návrh 14

Návrh nariadenia

Článok 3 – odsek 2

Príloha VII časť II druhý pododsek (nový)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
2. Článok 59 sa mení takto:	2. Článok 59 sa mení takto:
a) Odsek 2 sa nahrádza takto:	a) Odsek 2 sa nahrádza takto:
„2. Finančná pomoc Únie na investície uvedené v článku 58 ods. 1 prvom pododseku písm. b) nesmie presiahnuť:	„2. Finančná pomoc Únie na investície uvedené v článku 58 ods. 1 prvom pododseku písm. b) nesmie presiahnuť:
a) 50 % oprávnených investičných nákladov v menej rozvinutých regiónoch;	a) 50 % oprávnených investičných nákladov v menej rozvinutých regiónoch;

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
b) 40 % oprávnených investičných nákladov v iných regiónoch než menej rozvinutých regiónoch;	b) 40 % oprávnených investičných nákladov v iných regiónoch než menej rozvinutých regiónoch;
c) 75 % oprávnených investičných nákladov v najvzdialenejších regiónoch;	c) 75 % oprávnených investičných nákladov v najvzdialenejších regiónoch;
d) 65 % oprávnených investičných nákladov na menších ostrovoch v Egejskom mori. Maximálna miera finančnej pomoci Únie uvedená v prvom pododseku sa poskytuje len mikropodnikom a malým a stredným podnikom v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES ***a organizáciám výrobcom uznaným podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013***. Môže sa však poskytnúť všetkým podnikom v najvzdialenejších regiónoch a na menších ostrovoch v Egejskom mori. Pre podniky iné ako organizácie výrobcov uznané podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, na ktoré sa nevzťahuje článok 2 ods. 1 prílohy k odporúčaniu 2003/361/ES a ktoré majú menej ako 750 zamestnancov alebo majú ročný obrat nižší ako 200 miliónov EUR, sa maximálne úrovne finančnej pomoci Únie uvedené v prvom pododseku znížia na polovicu. Odchylne od prvého pododseku sa finančná pomoc Únie na investície uvedené v článku 58 ods. 1 prvom pododseku písm. b) môže zvýšiť až na 80 % oprávnených investičných nákladov v prípade investícií spojených s cieľom prispievať k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu stanoveným v článku 57 písm. b). Finančná pomoc Únie sa neposkytuje podnikom v ťažkostiach v zmysle oznámenia Komisie s názvom „Usmernenia o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu nefinančných podnikov v ťažkostiach“.	d) 65 % oprávnených investičných nákladov na menších ostrovoch v Egejskom mori. Maximálna miera finančnej pomoci Únie uvedená v prvom pododseku sa poskytuje len mikropodnikom a malým a stredným podnikom v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES***, ako aj družstvám a ďalším formám združení***. Môže sa však poskytnúť všetkým podnikom v najvzdialenejších regiónoch a na menších ostrovoch v Egejskom mori. Pre podniky iné ako organizácie výrobcov uznané podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, na ktoré sa nevzťahuje článok 2 ods. 1 prílohy k odporúčaniu 2003/361/ES a ktoré majú menej ako 750 zamestnancov alebo majú ročný obrat nižší ako 200 miliónov EUR, sa maximálne úrovne finančnej pomoci Únie uvedené v prvom pododseku znížia na polovicu. Odchylne od prvého pododseku sa finančná pomoc Únie na investície uvedené v článku 58 ods. 1 prvom pododseku písm. b) môže zvýšiť až na 80 % oprávnených investičných nákladov v prípade investícií spojených s cieľom prispievať k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu stanoveným v článku 57 písm. b). Finančná pomoc Únie sa neposkytuje podnikom v ťažkostiach v zmysle oznámenia Komisie s názvom „Usmernenia o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu nefinančných podnikov v ťažkostiach“.
b) V odseku 4 sa dopĺňa tento pododsek:	b) V odseku 4 sa dopĺňa tento pododsek:
„Finančná pomoc Únie na investície uvedené v článku 58 ods. 1 prvom pododseku písm. m) sa však môže zvýšiť až na 80 % oprávnených investičných nákladov v prípade investícií spojených s cieľom prispievať k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu stanoveným v článku 57 písm. b).“;	„Finančná pomoc Únie na investície uvedené v článku 58 ods. 1 prvom pododseku písm. m) sa však môže zvýšiť až na 80 % oprávnených investičných nákladov v prípade investícií spojených s cieľom prispievať k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu stanoveným v článku 57 písm. b).“;
c) odsek 6 sa nahrádza takto:	c) odsek 6 sa nahrádza takto:
„6 Finančná pomoc Únie na inováciu uvedenú v článku 58 ods. 1 prvom pododseku písm. e) nesmie presiahnuť:	„6 Finančná pomoc Únie na inováciu uvedenú v článku 58 ods. 1 prvom pododseku písm. e) nesmie presiahnuť:
a) 50 % oprávnených investičných nákladov v menej rozvinutých regiónoch;	a) 50 % oprávnených investičných nákladov v menej rozvinutých regiónoch;
b) 40 % oprávnených investičných nákladov v iných regiónoch než menej rozvinutých regiónoch;	b) 40 % oprávnených investičných nákladov v iných regiónoch než menej rozvinutých regiónoch;
c) 80 % oprávnených investičných nákladov v najvzdialenejších regiónoch;	c) 80 % oprávnených investičných nákladov v najvzdialenejších regiónoch;

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
d) 65 % oprávnených investičných nákladov na menších ostrovoch v Egejskom mori. Maximálna miera finančnej pomoci Únie uvedená v prvom pododseku sa poskytuje len mikropodnikom a malým a stredným podnikom v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES a organizáciám výrobcom uznaným podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013. Môže sa však poskytnúť všetkým podnikom v najvzdialenejších regiónoch a na menších ostrovoch v Egejskom mori. Pre podniky iné ako organizácie výrobcov uznané podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, na ktoré sa nevzťahuje článok 2 ods. 1 prílohy k odporúčaniu 2003/361/ES a ktoré majú menej ako 750 zamestnancov alebo majú ročný obrat nižší ako 200 miliónov EUR, sa maximálne úrovne finančnej pomoci Únie uvedené v prvom pododseku znížia na polovicu. Odchylne od prvého pododseku sa finančná pomoc Únie na investície uvedené v článku 58 ods. 1 prvom pododseku písm. e) môže zvýšiť až na 80 % oprávnených investičných nákladov v prípade investícií spojených s cieľom prispievať k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu stanoveným v článku 57 písm. b). Finančná pomoc Únie sa neposkytuje podnikom v ťažkostiach v zmysle oznámenia Komisie s názvom „Usmernenia o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu nefinančných podnikov v ťažkostiach“.	d) 65 % oprávnených investičných nákladov na menších ostrovoch v Egejskom mori. Maximálna miera finančnej pomoci Únie uvedená v prvom pododseku sa poskytuje len mikropodnikom a malým a stredným podnikom v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES a organizáciám výrobcom uznaným podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013. Môže sa však poskytnúť všetkým podnikom v najvzdialenejších regiónoch a na menších ostrovoch v Egejskom mori. Pre podniky iné ako organizácie výrobcov uznané podľa nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, na ktoré sa nevzťahuje článok 2 ods. 1 prílohy k odporúčaniu 2003/361/ES a ktoré majú menej ako 750 zamestnancov alebo majú ročný obrat nižší ako 200 miliónov EUR, sa maximálne úrovne finančnej pomoci Únie uvedené v prvom pododseku znížia na polovicu. Odchylne od prvého pododseku sa finančná pomoc Únie na investície uvedené v článku 58 ods. 1 prvom pododseku písm. e) môže zvýšiť až na 80 % oprávnených investičných nákladov v prípade investícií spojených s cieľom prispievať k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu stanoveným v článku 57 písm. b). Finančná pomoc Únie sa neposkytuje podnikom v ťažkostiach v zmysle oznámenia Komisie s názvom „Usmernenia o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu nefinančných podnikov v ťažkostiach“.

Zdôvodnenie

Pristupovať by sa malo rovnako ku všetkým formám združovania výrobcov, medzi ktoré patria družstvá, spracovateľské poľnohospodárske podniky a akékoľvek iné subjekty, nielen uznané združenia výrobcova. Cieľom by malo byť povzbudiť výrobcov, aby sa zapájali do hodnotového reťazca.

Pozmeňovací návrh 15

Návrh nariadenia

Článok 4

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Vinárske výrobky, ktoré boli označené v súlade s článkom 119 ods. 1 písm. a) druhou vetou nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 pred [konkrétny dátum – 18 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti], sa môžu naďalej uvádzať na trh až do vyčerpania zásob.	Vinárske výrobky, ktoré boli označené v súlade s článkom 119 ods. 1 písm. a) druhou vetou nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 ***a aromatizované vínne výrobky, ktoré boli označené v súlade s článkom 5 nariadenia (EÚ) č. 251/2014*** pred [konkrétny dátum – 18 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti], sa môžu naďalej uvádzať na trh až do vyčerpania zásob. ***Etikety, ktoré boli v súlade s právnymi predpismi vytlačené pred nadobudnutím účinnosti tohto nariadenia, sa môžu naďalej používať na uvádzanie vinárskych výrobkov a aromatizovaných vínnych výrobkov na trh až do vyčerpania zásob.***

II. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV

Kontext

1. konštatuje, že európsky sektor vinohradníctva a vinárstva je jedným z hospodárskych, výrobných, ako aj kultúrnych pilierov celkovej štruktúry Európskej únie;

2. poukazuje na to, že v Európskej únii sa za rok 2024 podľa odhadov vyrobilo asi 138,3 milióna hektolitrov (– 3,5 % v porovnaní s rokom 2023);

3. pripomína, že víno je v mnohých regiónoch Európy hnacou silou hospodárstva, lákadlom cestovného ruchu, kultúrnym a zemepisným dedičstvom, súčasťou identity, spoločenským faktorom a zostáva ústredným pilierom vidieckeho hospodárstva a identity;

4. upozorňuje na to, že je potrebné, aby si európsky sektor vinohradníctva a vinárstva zachoval v nadchádzajúcich desaťročiach konkurencieschopnosť, odolnosť a bol i naďalej vitálnou hospodárskou silou;

5. zdôrazňuje, že vplyv zmeny klímy je značný: nedostatok vody, nepriaznivé poveternostné podmienky, epidémie plesňových ochorení, nedostatočné kvitnutie viedli k poklesu výroby vína. Zdôrazňuje, že sektor vinohradníctva a vinárstva, rovnako ako všetky poľnohospodárske odvetvia, zohráva dôležitú úlohu v reakcii na zmenu klímy a pri podpore biodiverzity, okrem iného zavádzaním postupov ekologického vinohradníctva a postupov s malým environmentálnym vplyvom, ochranou pôdy a zvyšovaním krajinnej rozmanitosti, a tak bráni ďalšiemu zhoršovaniu životného prostredia a pomáha predchádzať tomu, aby prebiehajúce zmeny mali čoraz horšie dôsledky;

6. súčasná a budúca SPP a ďalšie sektorové politiky preto musia zahrnúť zmeny potrebné na uznanie jedinečnosti a vysokej strategickej hodnoty vinohradov bez umelého zavlažovania vo východnej časti Španielska, na Apeninskom polostrove a iných stredozemských a juhoeurópskych regiónoch, a to tak z hľadiska ich hospodárskej funkcie, ako aj z hľadiska ich prínosu k biodiverzite, boju proti dezertifikácii a ochrane krajiny. Musia sa prijať opatrenia vrátane osobitného režimu priamej podpory prispôsobeného podmienkam vinohradov bez umelého zavlažovania, v rámci ktorého by sa poskytovali dodatočné dotácie pre poľnohospodárske podniky v suchých a polosuchých oblastiach, stimuly pre zachovanie pôvodných rastlinných odrôd a tradičných systémov pestovania. Zároveň by sa mala prostredníctvom intervencie v sektore vinohradníctva a vinárstva poskytovať podpora pre projekty v oblasti vínnej turistiky a propagácie miestnych výrobkov a gastronómie spojenej s vínom. Treba tiež zabezpečiť, aby každá budúca reforma SPP zohľadňovala vplyv na hospodárstvo, zamestnanosť a kultúru vo vidieckych oblastiach, v ktorých sa pestuje vinič bez umelého zavlažovania;

7. konštatuje, že prebiehajúce demografické zmeny, meniace sa modely spotreby a neistota na trhu výrazne ovplyvňujú existenciu tohto odvetvia a jeho odolnosť;

8. poznamenáva, že súčasné problémy, ako je uloženie ciel a ich vývoj v krátkodobom a strednodobom horizonte, vyvolávajú neistotu vyplývajúcu z toho, že ak by sa v súčasnom hospodárskom roku 2025 a v budúcom roku 2026 považovali za „mimoriadne okolnosti“, mohlo by to ohroziť kontinuitu a stabilitu v tomto odvetví v strategických destináciách;

9. berie na vedomie požiadavku niektorých členských štátov podporovať sektor vinohradníctva a vinárstva prostredníctvom osobitných schém štátnej pomoci schválených Európskou komisiou v reakcii na medzinárodné transatlantické napätie a zdôrazňuje, že koordinovaný európsky prístup prostredníctvom prispôsobených nástrojov na úrovni EÚ by ponúkol účinnejšie a spravodlivejšie riešenie, ktorým by sa zabezpečilo, že všetky regióny budú mať prístup k podpore za rovnakých podmienok, čím sa zabráni narušeniu trhu v rámci jednotného trhu;

10. pripomína, že skupina na vysokej úrovni pre politiku EÚ v sektore vinohradníctva a vinárstva poukázala na problémy, identifikovala potreby a navrhla riešenia, ktoré boli začlenené do návrhu Komisie na regulačnú zmenu, pričom vymedzila kombinovaný súbor cielených, spoločných, rýchlych a prierezových opatrení, čo pomôže formovať budúcnosť sektora vinohradníctva a vinárstva a zabezpečí jeho konkurencieschopnosť v celej Únii a posilní jeho identitu ako prejav kultúrnych, svojráznych, geografických, environmentálnych a hospodárskych tradícií jednotlivých krajín EÚ;

Politické odporúčania

11. víta odporúčania skupiny na vysokej úrovni pre politiku v sektore vinohradníctva a vinárstva prijaté 17. decembra 2024 a obsiahnuté v návrhu nariadenia, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, (EÚ) 2021/2115 a (EÚ) č. 251/2014;

12. konštatuje, že príslušné návrhy regulačných zmien vo veľkej miere zohľadňujú požiadavky uvedené v odporúčaniach skupiny na vysokej úrovni a predstavujú prvú reakciu na problémy tohto odvetvia. V tejto súvislosti odporúča, aby Komisia pokračovala v práci a reagovala aj na požiadavky, ktoré ešte neboli zohľadnené alebo sa zohľadnili len čiastočne;

13. oceňuje opatrenia zavedené v súvislosti s predchádzaním nadmernej ponuke, ako je vyklčovanie a zelený zber, ktoré pomáhajú stabilizovať trh a chrániť výrobcov pred finančným tlakom;

14. zdôrazňuje však, že zelený zber nemôže vyriešiť štrukturálnu nerovnováhu, ale pripomína, že efektívne využívanie tohto opatrenia si vyžaduje väčšiu flexibilitu a zjednodušenie jeho uplatňovania a možnosť prerozdelenia zdrojov z programov v sektore vinohradníctva a vinárstva počas roka medzi rôzne typy intervencií a v prípade nevyužitých finančných prostriedkov presun na nasledujúci rok;

15. poukazuje na to, že opatrenia sa musia navrhovať a vykonávať v úzkom dialógu s príslušnými regiónmi a orgánmi na miestnej úrovni, pričom sa musí zaviesť väčšia flexibilita a zjednodušiť ich využívanie, podporovať šírenie odolných odrôd a techniky presného poľnohospodárstva a možnosťou prerozdelenia zdrojov do programov v sektore vinohradníctva a vinárstva;

16. pripomína, že je dôležité, aby sa intervencia týkajúca sa zeleného zberu zachovala v rámci intervencie v sektore vinohradníctva a vinárstva s cieľom získať finančné prostriedky potrebné na zabezpečenie jej účinnosti. Možnosť doplnkového vnútroštátneho financovania prispeje k uspokojeniu adaptačných potrieb sektora, no musí sa zabezpečiť, aby dva zdroje financovania, t. j. EPZF a vnútroštátne prostriedky, boli kompatibilné a spĺňali podmienky nariadenia (EÚ) č. 1308/2013. Žiada preto zmenu článku 59 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2021/2115 s cieľom zabezpečiť možnosť použiť oba zdroje financovania bez toho, aby sa dopĺňali ďalšie obmedzenia prostredníctvom článku 216 nariadenia o spoločnej organizácii trhov. To by sa malo zohľadniť aj v súvislosti s postupom vyklčovania;

17. žiada Komisiu, aby zvážila zmenu nariadenia (EÚ) 2021/2116 s cieľom odstrániť ustanovenie o tom, že prostriedky z EPZF v rámci intervencie v sektore vinohradníctva a vinárstva sa musia prideľovať ročne, pretože toto časové vymedzenie sťažuje riadenie a využívanie finančných prostriedkov, najmä v prípade „neštrukturálnych“ opatrení, ako je zelený zber;

18. víta návrhy Komisie týkajúce sa správy povolení, najmä predĺženie platnosti povolení na opätovnú výsadbu, a považuje túto zmenu za pozitívnu aj z agronomického a environmentálneho hľadiska;

19. naliehavo vyzýva členské štáty, aby monitorovali účinnosť krízových opatrení financovaných z 20 % zdrojov SOT prostredníctvom územných ukazovateľov, a vyzýva, aby sa zachovala diferencovaná investičná a inovačná pomoc s bonusmi pre mikropodniky, menej rozvinuté regióny a opatrenia v oblasti klímy;

20. považuje za vhodné zrevidovať prioritné kritériá udeľovania povolení podľa článku 64 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, aby zohľadňovali aj osvedčenia o environmentálnej udržateľnosti, ekologickej výrobe a integrovaných výrobných systémoch;

21. víta zrušenie sankcií za nevyužitie povolení vyplývajúcich zo zmeny „práva na opätovnú výsadbu“, keďže je to v súlade so spomalením investícií do sektora vinohradníctva a vinárstva;

22. zdôrazňuje, že postupy financovania by sa mali viac zjednodušiť z administratívneho hľadiska, a víta možnosť prideľovania povolení v súvislosti s konkrétnymi označeniami alebo oblasťami pod podmienkou povinnej konzultácie s konzorciami na ich ochranu;

23. podporuje zavedenie harmonizácie označení, zjednodušenie obchodu medzi členskými štátmi, zníženie nákladov a transparentnejší prístup spotrebiteľov k informáciám; víta preto zavedenie harmonizovaného QR kódu pre povinné informácie, ktorý by bol prepojený s vnútroštátnymi registrami a digitálnym pasom vína (Digital Wine Passport). Nové pravidlá označovania by sa mali zaviesť primeraným spôsobom a v niektorých prípadoch by sa mali odložiť vzhľadom na súčasné mnohoraké krízy;

24. víta možnosť uvádzať na trh inovatívne výrobky so špecifickým označením na účely predaja vinárskych výrobkov s nízkym obsahom alkoholu prostredníctvom jasných pravidiel označovania a spoločných interoperabilných digitálnych riešení (blockchain, internet vecí) v snahe zabezpečiť certifikáciu, vysledovateľnosť a boj proti falšovaniu, ako aj informácie o environmentálnej udržateľnosti spracovateľských procesov;

25. upozorňuje, že je potrebné zamyslieť sa nad komunikáciou týkajúcou sa nealkoholických/nízkoalkoholických výrobkov a iniciatívami zameranými na ich propagáciu a zviditeľňovanie, keďže ide o vysoko spracované potraviny, ktoré sú výsledkom energeticky náročnej výroby a majú navyše i vysoký obsah cukru s negatívnymi účinkami na zdravie: nevyhnutné sú osvetové kampane o zodpovednej spotrebe vína koordinované s európskymi cieľmi v oblasti verejného zdravia;

26. podporuje iniciatívy na stimulovanie cestovného ruchu spojeného s vínom, ktorý pomáha stimulovať hospodársky rozvoj vo vidieckych a vo vnútrozemských oblastiach. Vínna turistika (enoturizmus) by mala zostať aktivitou šetrnou k životnému prostrediu: ide totiž o pomalú a udržateľnú formu cestovného ruchu vysokej kvality a s územným ukotvením, ktorá je prospešná pre miestne komunity;

27. vyjadruje poľutovanie nad tým, že na opatrenia, ktoré navrhuje Európska komisia, nie sú vyčlenené osobitné finančné prostriedky. Prijatie legislatívnych zmien si vyžaduje rozpočet na ich realizáciu a naplnenie potrieb sektora vinohradníctva a vinárstva;

28. zdôrazňuje, že aj vo vinárskom sektore sa vyrovnali mnohé rodové rozdiely vďaka rodovej rovnosti z hľadiska pracovnej sily, zastúpenia a riadenia podnikov a v rámci skupín výrobcov a spracovateľov, ako aj pri propagovaní regiónov a vínnej turistiky;

29. zdôrazňuje, že je dôležité podporovať skupiny výrobcov, ktoré spravujú vína so zemepisným označením, a to začlenením udržateľného cestovného ruchu, priameho predaja a krátkych dodávateľských reťazcov do podporných opatrení v súlade so stratégiou EÚ v oblasti cestovného ruchu do roku 2030;

30. víta zvýšenie stropov pomoci (až do 80 %) na investície a inovácie súvisiace so zmierňovaním zmeny klímy/adaptáciou na zmenu klímy, pričom zdôrazňuje, že prioritu majú najvzdialenejšie regióny a menšie ostrovy;

31. podporuje predĺženie propagačných kampaní v tretích krajinách na päť rokov so zjednodušeným prístupom pre MSP;

32. odporúča posilniť synergie medzi SPP a opatreniami politiky súdržnosti s cieľom financovať zelenú a modrú infraštruktúru na podporu odolnosti vinohradov voči vode. Zdôrazňuje, že toto úsilie sa týka aj správneho využívania vodných zdrojov prostredníctvom opatrení na predchádzanie úniku vody a zmierňovanie dôsledkov extrémnych udalostí, ako aj v oblasti kontroly kvality a bezpečnosti prírodných aj umelých systémov akumulácie a rekuperácie;

33. pripomína, že je potrebné, aby sa financovanie, ktoré podporuje EÚ, zameriavalo aj na sociálnu odolnosť prostredníctvom prístupov integrovaného rozvoja vidieka, ktoré zahŕňajú vinárov, ženy a mladých poľnohospodárov, a podporovalo prístup k bývaniu, doprave a digitálnej pripojiteľnosti vo vinárskych regiónoch;

34. pripomína, že je potrebné preskúmať možnosti využitia nevyčerpaného rozpočtu sektorových intervencií na financovanie iných prognostických opatrení a opatrení krízového riadenia, ako sa požaduje v odporúčaniach skupiny na vysokej úrovni pre politiku v sektore vinohradníctva a vinárstva. V tejto súvislosti by bola jednou z možných alternatív zmena nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 s cieľom umožniť, aby sa vyčlenilo určité percento časti rozpočtových stropov uvedených podporných programov (stanovených v prílohe VI), ktoré by sa mohlo použiť na financovanie krízovej pomoci na základe predchádzajúceho schválenia Komisiou;

V Bruseli 2. júla 2025

Predsedníčka
Európskeho výboru regiónov
Kata TÜTTŐ